

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 3. januarja 2008 ☼ Leto XVIII, št. 1

SPREJEM OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

Generalni konzul R Slovenije v Monoštru mag. Drago Šiftar je ob dnevu samostojnosti in enotnosti Slovenije priredil sprejem za predstavnike porabskih slovenskih organizacij, inštitucij, društev ter župane porabskih občin. Sprejem, ki je bil 20. decembra na generalnem konzulatu, se je razlikoval od prejšnjih v tem, da so nanj bili vabljeni samo Porabski Slovenci, zato je bilo razpoloženje domače in pristno. Generalni konzul je v sojem nagovoru med drugim poudaril naslednje: »Slovenci smo celo svojo zgodovino živeli v tujih državah, imeli tuje gospodarje in nikoli bili sami sebi gospo-

dar. In ravno zaradi tega je za Slovence dan samostojnosti najpomembnejši praznik, kajti prav na ta dan pred 16. leti smo se Slovenci prvič v svoji zgodovini enotno izrekli za svojo državo.

K državi Sloveniji pa spadata tudi vsi Slovenci, ki živijo zunaj njenih meja. Kot najpomembnejše se sem prištevajo tri slovenske manjšine v Italiji, Avstriji in na Madžarskem...

Po pol leta službovanja tukaj v Porabju lahko rečem, da Slovencem v Porabju grozi samo ena nevarnost. Reče se ji popolna asimilacija. Glede na to, da najmlajši več ne

govorijo porabščine, se bo moral zgoditi čudež, da v najkrajšem času Slovenci v Porabju ne bodo povsem izginili.

Takrat Slovenija ne bo imela komu pomagati in prav tako ne Madžarska ter bo vesela, da se je znebila vsaj ene manjšine.

Ker sem iskreno prepričan, da si vsi skupaj tega resnično ne želimo, svetujem, da obe slovenski krovni organizaciji, ne glede na to, kdo in koliko ju financira, v bodoče bolj enotno delujeta v smislu podpore in ohranjanja manjšine. Pri tem imam v mislih vsa področja življenja manjšine.«

POKOPALI SO MEJO

Istina, ka je 22. decembra trno mrzlo bilau na (zdaj že pokojnom) mejnom prehodi med Verico in Čepinci, dapa zatok so se podne na edno vöro lepau zbrali lidgé tak iz Čepinec pa okolice kak z Verice. Prišli so na veselo pokapanje, na pokapanje meje pa kontrole na meji, stera je dugo lejt odrezala Porabske

Slovence od Slovincov na Goričkom. Ka je ta norija »mrla«, ka je mimo, so vözdignili vsi govorniki, tak predsednik Zveze Slovincov na Madžarskem Jože Hirnök kak župan občine Aleksan-

der Abraham pa njegvi kolega z veričke strani Andraš Dončec. Malo škrinjo, v steroj so bili draut z meje pa drugi simbolični predmeti, je pokopo v vlogi popa Laci Kovač, člen gledališke skupine Veseli pajdaši iz Števanovec. Ob škrinji so žalostne pa malo menje žalostne pesmi spejevali ljudske pevke iz Števanovec pa ljudski pevci iz vesi Hrušica.

Schengen je nazajküpzakelo tisto, ka je politika pred več kak osemdesetimi lejtami razrezala. Meja pa naj počiva vu miru božjem!

VERI GAŠPAR PRIZNANJE ZA MANJŠINE

16. decembra je bilau v Büki srečanje štirih manjšin Železne županije z namenom, ka se podelijo priznanja Skupščine Železne županije najbolje zaslužnim posameznikom na področji ohranjanja kulturnoga izročila narodnostnih manjšin. Na toj podelitvi so bile prisotne štiri manjšine: nemška, hrvaška, romska pa slovenska.

Za slovensko manjšino je bila tapozvana po priznanje Vera Gašpar z Gorenjoga Senika. Za dobitnico toga visikoga priznanja je bila predlagana od Zveze Slovencev na Madžarskem pa

Slovenske samouprave z Gorenjega Senika. Predlog je biu upravičeni, vej je dobitnica

priznanja že cejli pau stolejt znana sodelavka kakor tüdi ustvarjalka na kulturnom področji. Od samoga začetka je spejvala v mejšanom gorenjeseničkom pevskom zbori, že od mladosti je zbirala po-

Vera Gašpar

rabske ljudske pesmi, stere je predstavila pred nekaj leti s svojo skupino ljudski pevcev

na CD-ni pa kaseti. Dosta, predosta svojoga praustoga časa je aldüvala toj svojoj lübezni – domanjoj porabskoj ljudskoj pesmi. Tak leko zaključimo, ka je tau priznanje prišlo rejsan – kak vsikšo leto – za leto 2007 tö v prave roke.

Na podelitev v Büki je vsikši dobitnik priznanja pripelo s sebov skupino tö s tistoga področja, na šterom je biu dejaven. Na velko žalost, Veri Gašpar tau nej bilau omogočeno, zato ka so njeni pevci isti čas gorstaupili v števanovskoj cerkvi. Čüdno pa, ka si nišče od gorenjeseničke samouprave nej mogo vzeti čas, ka bi jo tasprevajo v Bük. Z velko žalostjo pa s skuznatimi očami je taužila, ka ob tom, za njau velkom dogodki, nej bilau njenih. Z veseljem so jo pa spremljale varaške ljudske pevke kak tüdi uslužbenka Zveze Slovencev na Madžarskem Gyöngyi Bajzek s püšlami, stere so na podelitvi nagrajenki Veri prejkdale pevke. Tak ka so jo pevke lepau ob-

dale na odri, je nej biu niti eden od ostalih nagrajencov deležen te pozornosti.

Na konci prireditve so varaške ljudske pevke predstavile porabske ljudske pesmi. Napravile so veselo razpoloženje tak ka njim je cejla dvorana ploskala med in po popejvanji. Ka je pa bilau med tejm z

Ešče do daumi so varaške ženske poskrbele za veselo razpoloženje z vici pa popejvanjom porabskih pa svetih pesmi. Skrbela so tüdi za tau, ka Vero v dobro volau spravijo, ona pa jih je pogostila z domanjim pokerajom pa pijačo. Bile so počaščene, ka so leko bile z njauv na podelitvi.

Monoštrske ljudske pevke

Vero? Djaukala pa žalostila se je eške po prireditvi, ka so nej bili z njauv njeni.

Po prireditvi pa bogatoj pogostitvi smo se odpravili domau.

Veri Gašpar za visiko priznanje iskreno čestitamo.

Marija Rituper

SLOVENSKI PLESI NA PODELITVI PRIZNANJ MANJŠIN V BUDIMPEŠTI

18. december je den manjšin na Vogrskom, tašoga ipa deli priznanje za delo na kulturnom področji že več lejt Inštitut za madžarsko kulturo (Magyar Művelődési Intézet) v Budimpešti. Letos je priznanje PRO CULTURAMINORITATUM HUNGARIAE leko prejkvzelo osem manjšin, žau, Slovenci smo nikak, za nikoj volo vöostali, meli smo pa predlog.

Najprvo leto (2005) je ške vsakša manjšina dobila tau priznanje. Od Slovencev je daubo MePZ Avgust Pavel ZSM Gornji Senik, lani Irena Pavlič, predsednica Slovenskoga društva v Budimpešti, letos smo pa bili pozvani samo v program z naslovom Narodnostna gala. Tau je bijo kulturni program s štirinajstimi skupinami ali posamezniki trinajset na Vogrskom živeči

manjšin. Té svetešnji program je včasik na začetki z lejpimi plesi popestrila slovenska mlada folklorna skupina Slo-

venske zveze iz Sakalauvec. Nastopajoči so s svojimi mentorji težko delo dobili v zadnjom kedni pri pripravljanji s tejm, ka so svoje programe mogli dola vzeti na pet minut. No, naj si niške ne misli, ka

se je tomi naš mentor Zoran Domjan tak fejs radüvo. Gdé pa?! Depa s pomočtjauv našoga nagačavanja pa idej vküper

z goslari se je döjn posrečilo. Ranč nej kak koli. Gda je Boris Velner potegno svoje fude prvoga klasa, Branko Bauman pa vcuj zbobnjaro na odri, obrazi lidaj v gledališkoj dvorani Budai Vigadó so se potegnili

na smej, zvekšoma smo se vsi začnili avtomatično gibati na ritem. Sakalauvski mladi plesalci so pa tak gospočko, eleganto staplali s plesnimi stopaji na oder, kak elegantni gvant so meli na sebi. Plesalci so pozabili kaulek sebe na vse. Pari kak najbola zalübleni, so oči med rajim smejom nej vzeli dola eden z drügoga, plesali so temperamentno, karažno. Med spejvanjom pesmi Pika poka sta ji muzikanta lepau potijoma sprvajala, gda so pa plesi želeli, se je karažno djukalo, pri tejm je najbaugši biu bobnar Branko. Njega bi vrejdno bilau vödati v arando na gostüvanje, bi dobre pejnaze leko zaslužili. Fejs dobro je za plesalce, gda z njimi vred pleše sam mentor Zoran tü, kak té dén.

Vesela sam bila pa srečna, ka

je sakalauvska folklorata vödjala zasé taum, gde je velki tau publike bijo protokol trinajset manjšin, gde ji je prejk dvejstaupetdeset lidi poglednilo, gde so oni leko pokazali nota porabsko kulturo. Folkloristom je trno dobro spadnilo tau tü, ka sta njim posaba gratulirala Irena Pavlič, predsednica Slovenskoga društva v Budimpešti, pa Feri Kranjec, podpredsednik Državne slovenske samouprave v Budimpešti. S strani Slovenske zveze se trno lepau zavalim organizatorom za možnost pa financiranje pautne ceringe, za lejpi program mentorji Zorani Domjani, muzikantoma Borisi pa Brankoni, najbola pa vsejm plesalkam pa plesalcom.

Besedilo pa slika:
Klara Fodor
sekretarka

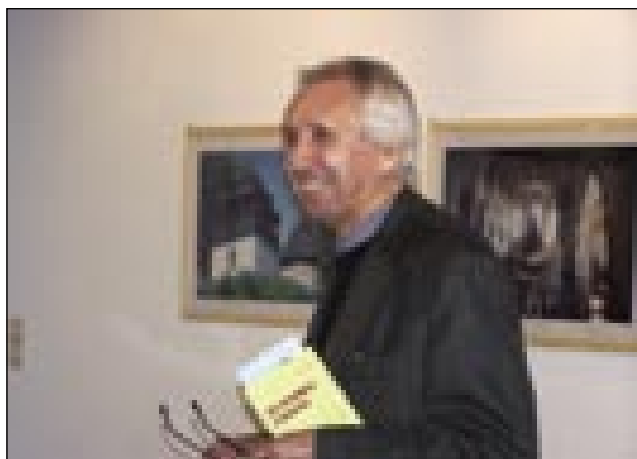
Potrna: Uvod v evropsko leto medkulturnega dialoga

RAZSTAVA IN KNJIGI LITERARNE ZBIRKE PAVLOVE HIŠE

Kulturno društvo 7. člen za avstrijsko Štajersko je z zadnjim lanskim dogodkom nadaljevalo ustaljeno prakso, da so prireditve domala zmeraj večjezične in omogočajo medkulturni dialog. Čeprav v skromnem obsegu, je bila razstava dveh fotografov, predstavitev dveh pesniških zbirk in predvideno literarno branje uvod v evropsko leto medkulturnega dialoga.

Ob nekoliko skromnejšem obisku zaradi izjemno nevarnih cest, ko so zaradi poledice tudi po trije avtomobili drug ob drugem zdrsnili v jarek, so najprej odprli razstavo fotografij Istvána Hagymása iz Lendave na temo *Zeleno* in razstavo fotografij Gáborja Rude iz Budimpešte z motivi *Srednjeveških cerkva na severnem Madžarskem*. V programu je bil tudi pesniški nastop Bernharda Wernkeja iz Pinchehlya, ki zdaj živi v Esztergomu. Je pesnik, literarni organizator in urednik revije *Muravidék*, v kateri so pred leti izšla tudi dela prekmur-

skih književnikov. Nastopa ni bilo, ker so prišli madžarski gostje v Potrno z večurno zamudo, ob pol desetih zvečer. *Zeleno* je izbor najnovejših pokrajinskih fotografij, ki jih je István Hagymás sestavil s svojo montažno tehniko, pri

Ernest Ružič na predstavitvi svoje pesniške zbirke v Potrni

čemmer z več posameznimi fotografijami ustvari novo delo. Gábor Ruda je projekt *Srednjeveške cerkve na Madžarskem* začel uresničevati leta 1994.

Kot 4. in 5. knjiga *Literarne zbirke* Pavlove hiše sta izšli

in bili na kratko predstavljeni pesniški zbirki Josefe Prelog *Spetherbstgedanken - Poznojesenski premisleki* v nemškem jeziku in dvojezična slovensko-nemška pesniška zbirka Ernesta Ružiča *Vtisnjenke - Ein-Pregungen*.

Kot je ustaljena navada, je zbirka priložena tudi zgoščanka, na kateri avtorja bere ta pesmi.

Josefa Prelog je avtentična pesnica v resničnem pomenu te besede. Knjižica je droben poskus zaobseči mnogoplast-

no življenje kmetice, pesnice in štajerske Slovenke. Dober poznavalec štajerskih Slovencev dr. Mirko Križman v Predgovoru razčleni literarno pot lirične pesnice Josefe Prelog, ki »piše, kar čuti, kar ji povedo njene misli o življenju, o ljudeh, s katerimi prihaja v stik... Pesničine misli so tudi nekakšna filozofija o času, o sebi, o vrednotah mnogočesa v življenju. Gre za preprosto, vendar globoko razmišljanje...«

Mihael Petrovič in Suzanne Weitlaner sta v spremni besedi *Vtisnjenk* napisala, da je »Ernest Ružič, po poklicu novinar, na tromeji med Avstrijo-Slovenijo-Madžarsko uspešen tudi kot posrednik kulture in neutruden borec za tihe, fine kulturne zvoke v tej obrobni regiji.« Urednik zbirke Milan Vincetič pa v Predgovoru, da »pesnik Ernest Ružič skuša pravzaprav to, česar so bili vajeni stari panonski staroselci: izsesati iz jutranje trave zadnjo kapljo vode...« Pesmi je v nemški jezik prevedla Daniela Kocmut. Avtor je

na predstavitvi zbirke prebral uvodno pesem *Prvič sva*.

V *Literarni zbirki* Pavlove hiše je kot prva izšla trijezična madžarsko-slovensko-nemška zbirka Avgusta Pavla *Moje otrplo stoletje*, nato *Trenutki* Venčeslava Špragerja iz prekmurske Pertoče, ki živi in dela kot arhitekt v Nemčiji in *Cvet na gnojišču* Rezke Kanžian, koroške Slovenke iz Rožeka. V *Znanstveni zbirki* je izšlo 11 knjig, med njimi posebej v nemškem in posebej v slovenskem jeziku pomembna razprava zgodovinarja Heima Halbrainerja *Po sledeh protestantov, Judov, Romov in Slovencev v Radgoni in okolici*. Več je tudi za natis prirejenih doktorskih disertacij, denimo Andree Haberl Zemlič *Ohraniti jezik na vasi* in kot prva knjiga *Adri-gata! Krucenal!* prirejena disertacija Josefa Matla (1897 - 1974) s slovarjem pomenljivih kletvic in predgovorom dr. Darinke Sigrid Volkl z univerze v Innsbrucku.

Uredništvo

Evropsko leto medkulturnega dialoga

POVEZANI V RAZNOLIKOSTI

Z začetkom leta se je začel v Sloveniji doslej največji politični in hkrati organizacijski projekt, predsedovanje Evropski uniji. Med prednostne vsebine predsedovanja Slovenija uvršča tudi medkulturni dialog. Kajti zaveda se priložnosti, ki jo ima kot predsedujoča EU, saj lahko prispeva k medkulturnemu dialogu znotraj Evropske unije in v svetu, ki je zasnovan na skupni, vendar raznoliki dediščini. Kot je povedal na posebni novinarski konferenci slovenski minister za kulturo dr. Vasko Simoniti, sega pobuda za medkulturni dialog v Evropi v leto 2004, sklep za uresničitev je bil sprejet leta 2006. Pričakovanja so velika, zlasti pri vključevanju

mladih v državah Evropske unije tudi izven, je poudaril minister Vasko Simoniti. Pomembne nacionalne projekte v evropskem letu medkulturnega dialoga so pripravila ministrstva za kulturo, za zunanje zadeve, za šolstvo in šport in ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Nacionalno strategijo je pripravil poseben odbor, ki mu predseduje dr. Jelka Pirkovič. Ciljev nacionalne strategije je več, med njimi tudi postavev civilno-družbenega dialoga na čim več ravneh družbenega življenja v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in mediji; vključevanje medkulturnega dialoga v slovensko zunanjo

politiko kot enega vodilnih načel; usklajevanje migracijske politike znotraj in zunaj EU; omogočanje mobilnosti znotraj in zunaj EU, zlasti na področju umetnosti, znanosti in izobraževanja; obravnavanje državnih mej in mej EU kot točk sožitja; poudarjanje pomena večjezičnosti in še vrsta drugih nalog je zapisanih v strategijo evropskega leta medkulturnega dialoga.

Vsebinsko in organizacijsko zasnovani so tudi najpomembnejši dogodki. Otvoritev dogodek bo v ponedeljek in torek (7. in 8. januar), ko ministrstvo za kulturo pripravlja mednarodno konferenco Medkulturni dialog kot temeljna vrednota Evropske

unije. Ministrstvo za kulturo napoveduje za april mednarodno konferenco Evropa, svet in humanost v 21. stoletju, za junij pa srečanje predstavnikov evropskih stičnih točk. Ministrstvo za zunanje zadeve bo maja organiziralo mednarodno konferenco Zunanja politika Evropske unije in kultura, pripravlja tudi publikacijo Sarajevski zvezki. Več projektov pripravljajo tudi v ministrstvu za šolstvo in šport in v Uradu za mladi. Denimo septembra konferenco Izobraževanje Romov v Evropi in predstavitev primerov dobrih praks in objavo zbornika Vsi drugačni - vsi enakopravni. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in teh-

nologijo je za maj napovedalo začetek delovanja Sredozemske univerze.

Evropska komisija je izbrala 15 ambasadov evropskega leta medkulturnega dialoga, med katerimi je tudi intermedijski umetnik Marko Peljhan iz Slovenije, ki ocenjuje, da ne gre samo za enoletni dogodek, ampak za začetek nekoga trajnejšega dogajanja, ki bo prestopilo meje Evropske unije. Recimo s projekti iz Bosne ali o razmerah na Kosovu. Tako postaja kultura pomemben del slovenske zunanje politike, kjer je poudarjena tudi vloga sodelovanja s sosednjimi državami.

E. Ružič

OD SLOVENIJE...

Proslavili dan samostojnosti in enotnosti

Slovenija je proslavila dan samostojnosti in enotnosti, in sicer v spomin na dogodke v letu 1990, ko je bil 23. decembra 1990 izveden plebiscit, na katerem je na vprašanje, ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država, od 93,2 odstotka udeleženih volivcev okoli 95 odstotkov odgovorilo pritrdilno. Tri dni kasneje so bili uradno razglašeni rezultati, tako da se 26. december obeležuje kot državni praznik. Ob prazniku so potekale številne slovesnosti. Državni zbor je državni praznik počastil s slavnostno sejo, medtem, ko je osrednja proslava potekala v Cankarjevem domu. Slavnostni govornik je bil premier Janez Janša.

Vlada pregledala pripravljenost Slovenije na predsedovanje EU

Slovenska vlada se je na Brdu pri Kranju sestala na delovnem posvetu, na katerem so premier Janez Janša in ministri pregledali pripravljenost Slovenije na predsedovanje EU v prvi polovici leta 2008. Člani vlade so šli skozi vse najpomembnejše dogodke, ki bodo organizirani v času slovenskega predsedovanja Uniji, posebno pozornost pa so namenili januarskemu srečanju vlade z Evropsko komisijo. Srečanje slovenske vlade z Evropsko komisijo, ki bo potekalo že 8. januarja na Brdu pri Kranju, je eden največjih dogodkov v okviru slovenskega predsedovanja Uniji.

Na delovnem posvetu so premier in ministri poleg tega natančno pregledali zadolžitve in naloge, s katerimi se bodo v času predsedovanja soočali posamezni resorji. Pri tem so se strinjali, da je Slovenija na ta velik projekt dobro pripravljena in začetek predsedovanja upravičeno pričakuje z optimizmom.

Adventni popoldan v Budimpešti

Slovenska manjšinska samouprava v Budimpešti vsako leto ma prireditev v adventnom cajtu. 9. decembra se je program začel v pau tretjoj. Samouprava vsakšno leto mora račun dati o tom, kakšne programe je organizirala pa ka je delala cejlo leto (köz-meghallgatás). Predsedstvo se je tak odlaučilo, ka tau vküp zveže z adventnim dnevom. Ka smo načrtovali, smo uresničili.

Cerkveni pevski zbor iz Gornjih Petrovcev je nastopil pod vodstvom Marije Rituper

Navzoči so sprejeli poročilo.

Potejm se je začel kulturni program. Med gosti smo pozdravili veleposlanika R Slovenije v Budimpešti Ladislava Lipiča in njegvo ženo pa sodečkoga atašeja Ljubomira Dražnika in njegvo ženo.

Na prireditev so prišli iz osnovne šole v ulici Kassa učiteljica in otroci (tau šaulo podpiramo finančno), člani manjšinski samouprav, ki funkcionirajo v 18. okrožji, našo slovensko lüstvo iz drugi okrožij, prijatelji in vogrski lidgé, ki radi majo slovensko kulturo, so najgeri na naše šege. Zdaj smo njim nota pokazali tiste navade, ka je v decembri mamo (Licija, božič pa friškanje na novo leto).

Na adventnom popoldnevi je nastopo mešani cerkveni pevski zbor iz Petrovec. Vodi je gospa Marija Rituper, stera je tapovedla, ka eno leto z njimi vküp dela.

V prvom deli je zbor ljudske pesmi popejvo, v drugom deli so pa božične pesmi nota pokazali. Slednja pesem je bila Sveta noč, smo dola vgasnili posvejte, samo so svejče gorele, tak ka je sploj lepo bilau.

Na konci programa se je predsednik lepou zahvalo pevskomu zbori za lejpe pesmi pa za tou, ka so se potrudili na tašno dugo paut titi, so nam prinesli živo slovensko materno rejč, s tistimi besedami, kak mi gučimo tü, gda mamo za tau priliko. Zdaj smo meli, pa smo tau vöponücali.

Miklauš se je pripelo z dalečnoga kraja, mlajšom je podaro sladkarije, odraslim pa fondan.

Potistim smo malo jeli pa pili, smo se pogučavali. Cajt je brž taodleto. Naši gostje so se poslovili, malo so ešče steli pogledniti glavno mesto, ka je v adventnom cajti sploj lepou razsvetlena. Ešče enkrat se lepou zahvalimo našim prijatelom iz Petrovec, želimo njim ešče dosta nastopov, uspehov. Zahvalimo darilo, ka so ga nam prinesli.

Naš program je finančno podprl Javni sklad za manjšine.

Jože Karba
podpredsednik samouprave

Slovesno na slovenskem veleposlaništvu v Budimpešti

Razstava in dedek Mraz

V sredo, 19. decembra, ob 16. uri popoldne je veleposlanik Republike Slovenije Ladislav Lipič na veleposlaništvu v Budimpešti pripravil posebno slovesnost pred božično-novoletnimi prazniki ter pred bližajočim se državnim praznikom, 26. decembrom.

Veleposlanik Lipič je ob prisotnosti soproge ter konzula Draža Šiftarja pripravil poseben sprejem za Slovence, ki žive v glavnem mestu Republike Madžarske ter jim spregovoril o pomembnosti bližajočih se praznikov. Temu je sledila otvoritev razstave slikarskih del 14 članov likovne sekcije pri Dru-

Veleposlanik Ladislav Lipič odpira razstavo

štvu upokojencev Murska Sobota (Anton Bertalaníč, Ernest Bransberger, Drago Fiala, Darinka Horvat, Ivanka Lehner, Marija Makovecki, Marija Pavlič, Vlado Sagadin, Marija Skledar, Rozalija Sraka, Jože Špilak, Lojze Števanec, Elizabeta Tibaut in Lojze Veberič), o čemer je govoril predsednik Društva upokojencev Murska Sobota Janez Kovač, a o sami razstavi je v imenu likovnikov-amaterjev govoril še Ernest

Najmlajše je obdaril dedek Mraz

Bransberger. V enkratnem okolju prostorov slovenskega veleposlaništva v Budimpešti je razstavljenih kar 29 del ljubiteljev slikarske umetnosti, ki ustvarjajo v okviru likovne sekcije svojega društva upokojencev v Murski Soboti. Sicer pa so si pred popoldansko otvoritvijo svojih del ogledali še številne razstave v Muzeju lepih umetnosti v središču Budimpešte (dela Picasa, Kandinskega, Hundertwasserja, Rupfa in številnih drugih).

Po otvoritvi likovne razstave na slovenskem veleposlaništvu pa je za posebno presenečenje poskrbel še prihod slovenskega dedka Mraza iz Kekčeve dežele pod Triglavom, ki je najmlajšim med prisotnimi razdelil priložnostna darila.

Besedilo in fotografija: Filip Matko

ZAKLJUČEK LETA V ANDOVCI

Slovenska manjšinska samouprava Andovci in Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci sta 22. decembra orga-

venca pa so gledali, kak gorijo svejče. Pod starim orejom se je vino kūjalo venaj, pa ranč tak kak kauli venca, tū je lūstvo tō v

Velki adventni vejnec na dvauri iže, gde stoji »Mali Triglav«

nizirala zaključek leta v vaški kuči v Andovci. V programu smo meli ogled adventnoga venca, otvoritev foto razstave z naslovom Porabski motivi in skeče v izvedbi Mikija Roša.

Ešče nej bilau pau pet, gda smo svejče že vožgali na pet mejtrov velkom adventnom venci na dvorišči kuče. Zaman je bilau mrzlo, lidgé so se zbirali kauli venca, pa so nikak nej steli notra v kučo titi, gde so kale že redno segrejavale. Stali so kauli

Miki Roš

krogi stalo. Segrejavali pa koštavali so kūjano vino pri kotli. Iz magnetofona so se pa božične pesmi slišale od zajerk. Ešče nej biu božič, dapa razpoloženje je že božično bilau.

Gda se je v petoj vōri otvoritev razstave začnila, soba je že tak puna bila, ka se je ranč djenti nej mogo. Razstavo sta odprla generalni konzul mag. Drago Šiftar in predsednik Zveze Slo-

Na otvoritvi razstave

vencev na Madžarskem Jože Hirnōk. Po tejm sam na kratki tapravo, kakšne programe smo meli v tom leti, ka škemo drugo leto. Na znanje sam dau, ka smo ustanovili edno društvo,

pa ešče tau, ka je naš cilj, kakšne plane mamo. Po tejm je Miki Roš naprej dau edno monodramo. Dosta smo se smejali na predstavi, dapa na konci, gda si je človek malo začno zmišlavati, je gor prišo, ka je ranč nej bilau tak smejšno. Na konci programa smo vsi vkūper vōšli k adventnoma venci, gde je Laci Korpič na harmoniki tazošpilo Sveto nauč, blajženo nauč. Ti-

sti, šteri so meli glas, so popejvali, mi, šteri nej, mi smo je pa samo poslušali.

Po večerji se je za dobro volau Laci Korpič brigo.

K. Holec

Božični koncert v Števanovci, slovenska meša v Monoštri

V nedelo, 16. decembra, je biu v števanovskoj cerkvi adventni koncert, pred tem pa sveta meša, gdé so plebanoš Merkli Ferenc gorparšteli pismo pūšpeka Andrása Veresa, s šterim so vōrniko spomnili na 50. oblejtnico smrti gospauda Jánosa Brennera. Gospaud so mešo slūžili dvojezično, kak na Dolenjom Seniki tō. Navzauče je pozdravila števanovska članica državne samouprave Agota Holec. Po meši so na koncerti spejvali števanovske ljudske pevke, cerkveni zbor z Gorenjoga Senika pa Mešani pevski zbor Avgust Pavel, božične pa svete pesmi. Zadvečarka v štrtoj vōri je pa v Monoštri bila slovenska meša, štero so slūžili markovski gospaud Dejan Horvat. Mešo so meli v knjižnom geziki, spejvali so pri meši markovski cerkveni pesmarge. V predgi so se plebanoš tō spomnili o Brennerovi oblejtnici, na konci meše so pa prosili vse navzauče, naj raznasejo glas, naj tapovejo drugim, ka se pri meši čuje slovenska rejč. Pravli so tau tō, ka so se dūhovniki zgučali, ka do mešo v knjižnom geziki meli, ka zvūn Kozar gospauda, venak drugi bi nej znali v porabskom narečji tau naredti. Zato naj vsakši tak moli, kak zna, naj se niške ne držī nazaj zato, ka njegov sausad ovak moli, vej Baug tau vse razmej.

Tak ka šteri so se pri meši malo čūdivali, ka ne razmejo tak kak prvo mešo v slovenskom geziki, méрно leko pridejo januara tō, pa tak molijo, kak so se navčili.

Margita M. Gašpar

Božično-novoletni koncert treh zborov

21. decembra je Zveza Slovencev na Madžarskem priredila v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru božično-novoletni koncert, na katerem sta ob domačem komornem zboru sodelovala Mešani pevski zbor Radenska iz Radencev ter ljudski pevci Hrušiški fanti iz krajine Brkini. Prva dva zbora, ki ju vodi Tomaž Kuhar, sta pripravila božično obarvan program, Hrušiški fanti so se pa predstavili z venčkom ljudskih pesmi, ki so jih zbrali in zapisali v svoji vasi.

... DO MADŽARSKE

Predsednik države ni podpisal zakona o zdravstvenih zavarovalnicah

Predsednik države László Sólyom je 27. decembra na tiskovni konferenci seznanil javnost, da zakona o zdravstvenih zavarovalnicah ni podpisal, temveč ga je vrnil v novo presojo madžarskemu parlamentu. Parlament je zakon sprejel 17. decembra, če bi ga predsednik ratificiral, bi se od 1. januarja 2008 ustanovilo 22 zdravstvenih zavarovalnic v obliki zaprtih delniških družb, 49 odstotkov delnic bi lahko odkupil zasebni kapital.

Po mnenju predsednika države so spremembe v zdravstvu sicer potrebne, toda reforme zavarovanja niso bile temeljito pripravljene in usklajene s stroko. Socialisti in liberalci so zadovoljni z odločitvijo predsednika, medtem je pa opozicijski demokrati forum pozval predsednika Sólyoma, naj zakon pošlje v presojo ustavnemu sodišču. Madžarski parlament bo po vsej verjetnosti o zavrženem zakonu razpravljal 11. februarja na prvem spomladanskem zasedanju. Če bi parlament zakon ponovno sprejel, potem ga je predsednik države dolžan podpisati.

Avstrijci se bojijo schengenske širitve

Po podatkih javnomnenjske raziskave ORF-a večina Avstrijcev ni navdušena nad schengensko širitvijo. Kar 58 odstotkov vprašanih se ni strinjalo, da bi se nove članice Unije pridružile schengenskem območju in le tretina je pozdravila, da od 21. decembra ni več kontrole na notranjih mejah. Večina prebivalcev ob meji se boji rasti kriminala, kajti po njihovem mnenju javna morala v novih članicah ni na tako visokem nivoju kot pri njih. Politiki pomirjajo Gradiščance s tem, da bodo nekdanji mejni policaji (kakih 2600) izvajali pogoste priložnostne kontrole v notranjosti države v razširjeni coni ob meji. Gardiščanci se pa zavedajo tudi dejstva, da je imela širitve Unije tudi pozitivne posledice za dežel, kajti znatno se je povečal izvoz.

Suzana Guoth

BOŽIČNO PRESENEČENJE (2)

Zvečer je šla zgodaj v posteljo, ker je hotela še malo brati. Najraje je brala leže v postelji. Toda opazila je, da le bere in lista, nima pa pojma o tem, kaj bere. Ponovno je morala ugotoviti, da je ta neznan duhovnik popolnoma blokiral njen, do sedaj svobodno lebdeč miselni svet. Bilo je nekaj v tem človeku, nekaj skrivnostnega, nekaj nerazvozljivega, ker se ni mogla znebiti teh misli. Toda kaj bi naj to bilo? Morda njegov prijazen pogled, njegova empatija, katero mu je pripisovala v domišljiji. Tedaj pozvoni telefon. Telefonske številke ni poznala. Devet je že minilo. Ne bo se javila, si misli, prav gotovo se nekdo le hoče zabavati z njo. Ali morda le ne? Dvigne slušalko, ker pri njej po navadi le zmaga ženska radovednost.

»Oprostite, da vas tako pozno motim. Klicali ste me po telefonu. Vaša številka se je pojavila na mojem aparatu.«

»Žal mi je, toda jaz vas sploh nisem klicala in moja številka je tajna, sploh se ne pojavi na telefonskem aparatu. Pravzaprav niti ne vem, kdo ste.«

»Se vam nisem predstavil?«

»Predstavili ste se že, samo vaše ime mi ni znano. Jaz vas prav gotovo nisem iskala. Mogoče ste hoteli klicati koga drugega in ste po naključju vtikali mojo številko. Zato je zvonil telefon pri meni.«

»Ne, to je bil avtomatski odziv, pritisnil sem preprosto le

na gumb in mobitel je poklical pojavljeno številko.«

»Vi verjamete v naključja?«

»Mogoče je to bila božja volja, da se spoznava. Oprostite, moram se posloviti. Zbogom.«

»Prosim, ne odložite slušalke«, je prosila Charlotte. »Če je to res bila božja volja, potem Bog gotovo želi tudi to, da se malo pogovarjava. Vsaj spoznala bi se lahko.«

»V redu, toda sedaj nimam časa, ker moram iti v cerkev k večernicam. Če hočete, me pokličite jutri dopoldan ob desetih, ker vam itak moram povedati nekaj pomembnega.«

»Z veseljem.«

Charlotte je bila vsa srečna, da je spoznala tega prijaznega duhovnika, da se je lahko z njim pogovarjala, čeprav le zelo kratko. Tudi to je mogoče, da ga osebno nikoli ne bo spoznala, si je mislila, toda njegov glas je zvenel tako prijeto in prijazno, da se je bilo res lepo pogovarjati z njim. Toda njen instinkt ji je napovedoval neko skrivnost v tem slučajnem poznanstvu.

»Kako zanimivo je to«, si misli Charlotte, »v enem dnevu kar dva svečenika... Dobro bo paziti! Morda jo Bog le hoče preizkusiti. Ne sme izzivati usode proti sebi.« Takrat še ni vedela, da je to bil isti duhovnik, ki ga je zjutraj videla na poti v gimnazijo.

Charlotte drugače ni verjela v igro naključja. Prepričana je, da nekdo usmerja naša zemeljska dejanja, kaznuje nas zaradi grehov, nagraduje za dobra dejanja, toda ne vmeša se v naše vsakdanje življenje, če vse delamo v okvirih razumnosti.

Charlotte je težko pričakovala predvideni telefonski pogovor. Tistega jutra je imela

občutek, da se je ustavil čas. Včasih se človeku zdi, da sekunde le lezejo, drugič pa leta in desetletja kar odletijo, kakor bi jih odpihnila burja. Charlotte pogleda na uro in ugotovi, da je že celo minilsti čas, ki je bil zmenjen za telefoniranje. Kliče številko, toda brž po tem odloži slušalko, ker se je zavedla, da pojma nima, kaj naj reče duhovniku. Naši možgani so pa zares zanimivi. Po rojstvu takoj začnejo intenzivno delovati in delujejo vse do takrat, dokler človek ne pride v tako situacijo, da mora kaj povedati, bodisi v kakšni prijateljski družbi, bodisi kakšnemu novemu znancu. V takih primerih s točnostjo voznega reda »odpovejo službo«. Toda zakaj le hoče z njim na vsak način govoriti, se vpraša Charlotte, saj niti ne ve, kako duhovnik izgleda. Mogoče lastnik tega privlačnega glasu niti ni tako šarmanten. Res je, da je že videla v svojem življenju zelo simpatične katoliške duhovnike, pa seveda tudi takšne, katerim niti roke ne bi rada podala. Večinoma sta ti dve skrajnosti značilni za nje. Spomnila se je svojih študentskih let, ko so tudi semenišniki obiskovali predavanja književnosti. Bili so med njimi taki, katerim so dekleta precej otežila izbiranje poklica, medtem ko so nekateri dvakrat morali vstopiti v predavalnico, če so hoteli, da bi jih kdo opazil in so bili zato po naravi zadeve izpostavljeni manj skušnjavam kakor tisti, ki so spadali v prvo kategorijo. Charlotte ni manijaško oboževala duhovnikov. Tudi za to ni našla racionalne razlage, zakaj hoče na vsak način govoriti s tem neznanim duhovnikom, ki trdi, da je redovnik. Bržko-

ne je pa le našla razlago. Ni hotela le tešiti svoje ženske radovednosti, temveč so jo vedno privlačevale tajne, težko razrešljive zadeve. Le kako je prišel do njene telefonske številke? To sploh ni prišlo v poštev, da bi on v njegovi poziciji in pri njegovih letih z zvijačo poskušal nekoga spoznati. Pa tudi Charlotte ni več v tistih letih, ko bi krone stvarstva bile voljne storiti več kot dva koraka za njo. Pa to ni važno. Toda o čem bi se naj pogovarjala z njim? Bogsigavedi kakšen je miselni svet redovnika? Pa le dobi korajžo. Pokliče telefonsko številko duhovnika.

»Dober večer Charlotte. Rad bi vas povabil v samostan na božično večerjo. Tam vas bo čakalo presenečenje, lepo božično darilo.«

»Pa gospod duhovnik, niti se še ne poznavam. Zakaj bi dobila od vas kako božično darilo? Ne spravite me v zadrego!« - mu pravi Charlotte.

»Kako da se ne bi poznala, saj učiva vendar na isti gimnaziji.«

»Ah, sedaj vem, vi ste šli pred mano tisto jutro peš, ko sem se pripeljala zjutraj v šolo in moj avto je zvenel od glasnega rocka. Jaz sem pa premišljevala o tem, kako zanimivo je, da se po naključju v enem dnevu spoznam z dvema duhovnikoma, z enim osebno, z drugim pa po telefonu.«

Charlotte si ni mogla predstavljati, zakaj jo hoče duhovnik povabiti v samostan, ko sta se komaj spoznala. Čemu se lahko zahvali za to vabilo in kakšno božično presenečenje jo pravzaprav čaka? Vse se ji je zdelo nekako futuristično. Niti ni čutila posebnega veselja do te svečane večerje, ker je navadno bila ob božiču sama.

Tudi ona je pripravila za duhovnika darilo, in sicer steklenico francoskega šampanjca, ki so ga izredno dekorativno zavili. Avto je parkirala pred samostanom in takoj poklicala številko duhovnika.

»Dober večer, jaz sem, Charlotte. Vas smem prositi, da pridete k vhodu, ker bi mi bilo nerodno sami hoditi...«

»Kar pridite, nekdo vas bo čakal pri vhodu.«

»Kdo pa?«

»To bo presenečenje. Sedaj vam ne bi rad ovadil. Samo toliko vam povem, da tega duhovnika že od nekdaj poznate, bil je nekoč vaš dober prijatelj in prišel je sem, da bi se z vami srečal.«

»Povejte mi njegovo ime, prosim. Imela sem sicer dosti prijateljev, toda duhovnika se ne spominjam. Pojma nimam.«

»Kot sem rekel, vas bo on čakal pri vhodu. Nima smisla, da bi sedaj ugibali, kdo naj bi to bil. To naj bo božično presenečenje.«

Charlotte je imela občutek, kot da bi se zemlja premaknila pod njenimi nogami, začela je drhteti po vsem telesu, komaj je zmogla napraviti tistih nekaj korakov do vrat, ko se je počasi začela izrisovati dobro znana visoka in vitka postava Devida, v črnem duhovniškem talarju. Komaj je mogla verjeti, da tam stoji pred njo njena nekdanja, toda edina velika ljubezen v ravno takšni aristokratski drži kakor takrat pred štiridesetimi leti, v Budimpešti, ob tisti poznovečerni uri, ko je Charlotte preživela najtežje minute svojega življenja, ko se je za vedno in nepreklicno poslovila od njega. Božja pota so res nedoumljiva.

OTROŠKI

NAŠA ZLATA RIBICA

Svejt je čüdno vküper napravljeni. Lidge ne vörvlejo najbole, ka bi se godili čüdeži. Depa po drugoj strani bi trno radi bili, ka bi se godili. Te je pa spoj nej čüdno, ka v zlate ribice ne vörvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom potoki. Pa ništerni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.

ZAKOJ JE ZLATA RIBICA ZLATA?

V potok je k zlata ribici prišo njeni brat. Vse ribe so ga z debelin gledale. Pa so se na veliko spitalavale. Spitalavale pa so se, kak tou, ka je njeni brat tó nej zlati? Vej pa, če je una zlata, bi un tó mogo zlati biti! Bar tak so si brodili. Pa bi si eške tadale takšo brodili. Pa bi se eške tadale spitalovali. Pa bi se eške tadale tak pomalek nevoudivali, zakoj je una zlata, un je pa nej zlati. Pa bi rejsan tak bilou, če bi se nej začala zlata ribica od toga zgučavati.

- Vej vam vöovadim, kak sam gratala zlata ribica, ka leko spunjavam zelenje, - njim je povedala že včasim po tistom, gda je sunce že bilou više potoka. - Zato, ka sam se ge nej narodila kak zlata ribica. Vej sta pa mojiva stariša vcejlak normalnivi ribi. Takšnivi bole srebrnivi kak pa zlativi. Vej pa vidite mojga brata.

Ribe so ga eške gnouk poglednole. Rejsan, vcejlak normalna riba je tej njeni brat. Kak vsikša druga.

- Vej pa dun povej, kak si zlata gratala, - se je nej mogla včakati edna mlada pa mala riba.

- Tou nejde tak brž, - jo je dola stavila zlata ribica. - Tou vam ne morem tak brž vöovaditi. Tou pa zato, ka sam ge tó nej gratala zlata samo tak nagnouk. Bilou pa je tou etak.

Tak je zlata ribica začnila pripovedavati, kak pa zakoj je zlata gratala. Bilou je tou tisto leto, ka je vleti šou snejg, vzimi pa so cvele korine. Eške vcejlak normalna mala riba je bila stara edno leto pa eden den. V njeni domanji potok je prišla edna trno lačna pa požrejšna riba. Vsikši den je bilou čidale menje

rib, tak ji je gejlala. V potoki je gratala velka

nevoula. Depa male, menše pa srednje ribe so nej nika mogle naprajti. Samo so leko nemo gledale, kak ji je vse menje. Od nevoule so se že škele znositi v nikšen drugi potok. Pa bi tak naprajle tó, če bi nej prišla k njim v potok edna zlata ribica. Z debelim ji je gledala, ka za nevoule majo ribe. Eške so njoj nej mogle povedati, že se je v njou zagnala tista velka pa lačna riba. Kuman, kuman njoj je vujšla. Začnila se je koriti, ka niena riba ne smej pogesti zlate ribe. Depa tista požrejšna velka riba je od toga nika nej škela čüti. Tadale jo je škela zesti. Zato so moudre ribje glave začnile brodit, ka naj dun napravijo.

- Tou ribo mora nikšen clovek, nikšen ribič zgrabiti. Jo mora vö iz vode potegnouti, - se je zglasila edno leto pa eden den stara riba.

Vse ribe so prajle, ka je tou trno čedno. Pa ka tak tó naredijo. Depa kak tou napravijo? Znouva je bila najbole bistra v glavej edno leto pa eden den stara ribica. Prajla je, naj zlata ribica vöspuni zelenje kakšnomi mladomi pa malomi pojbiči, šteri de ribe loviu pri potoki. Pa ranč tak je bilou. Neje trpelo dugo, gda se pri potoki dola sede pojbiček. Prišo je ribe lovit. Dvej vöri je loviu, depa nika je nej zgrabo. Že je tak malo čemerasti grato. Po eške ednoj vöri brezi edne zgrablene ribe je že bole čemerren biu. Po štiri vöraj pa že tak čemerren, ka bi najraj vse nut v vodou lüčo pa odišo domou. Ranč v tistoj minuti se njemi je gor zgrabila zlata ribica. Potegno jo je na süjo. Kuman jo je dobro pogledno, že njemi je začnila gučati.

- Pojbiček, ge sam zlata ribica.

Pojbiči so oči skur vö iz glave spadnole.

- Vej, ka se čüdivaš, depa rejsan sam zlata pa ti leko tvoje zelenje spunim. Tak boš leko najvejšo ribo v tom potoki zgrabo, če me pistiš nazaj v vodou, - njemi je brž tumačila, samo naj si kaj drugoga ne zaželej.

Pojbiči si je od dugoga čakanja na ribo želo ranč tou. Želo si je zgrabiti rejsan velko ribo. Pito je zlata ribico, če rejsan obeča. Pravla njemi je, ka de gvüšno tak. Lüčo jo je nazaj v vodou pa čako na velko ribo. V potoki so se vse ribe skrile, so se potülile, tak ji je velka vsigdar lačna riba nej najšla. Pa je tak zaglednola ednoga črva, kak se süče po vodej. Ti boš moj, si je brodira pa vgriznola. Venej na brgej potoka je pojbič tak potegno, ka je velka riba tak nagnouk bila na süjom. Gle do jo je pa gleda pa nej mogo vörvati, ka v takšnom potoki živejo tak velke ribe. Kuman jo je domou odvljeko.

- Tak je tou bilou, - je pravla zlata ribica.

- Depa eške itak ne vejmo, zakoj pa kak si gratala zlata, - so škele vedeti druge ribe.

- Prva, kak je tista zlata ribica odišla nazaj v svoj potok, nas je pitala. Pitala nas je, kak tou, ka nega v našom potoki nikšne zlate ribice. Pa je prajla, ka brezi toga nejde. Pa je eške pitala, stera bi leko bila zlata. Vsi so poglednoli name. Tou pa zato, ka sam si tak čedno zbrodira, kak na nikoj dejemo tisto velko lačno ribo. Zlata ribica je naše zelenje povedala vodnoma düji in že na drugi den sam bila zlata. Na, tak je tou bilou. Zdaj pa dem, ka me stoj zgrabi, ka njemi zelenje spunim. Vej pa Božič kcuj de.

Ja, tak je tou bilou pa nikak ovak.

Miki Roš

Božič v Parlamentu

KOTIČEK

16. decembra smo se na povabilo predsednice Parlamenta gospe Katalin Szili peljali v Budimpešto na božično prireditve v madžarskem Parlamentu. Prireditve, kot učenci narodnostnega porekla, smo se udeležili učenci DOŠ Jožefa Košiča Gornji Senik in DOŠ Števanovci, 15 vabil smo dobili vse skupaj.

Zjutraj ob četrty uri smo se odpravili, okrog pol desetih smo prispeli v Budimpešto. Pri vhodu v Parlament smo dobili kape, s katerimi smo se ločili od drugih. Naše kape so bile rdeče barve s številko 5. Bili smo v isti skupini z Grki. Vstopili smo v stavbo in smo jo občudovali. Večina nas je že bila v Parlamentu, toda gneča otrok in prekrasno okrašena stavba sta nas presenetila. Z veseljem smo se pridružili učencem, ki so bili že v stavbi.

V praznično okrašeni dvorani so še vadili nastopajoči, zato je nas, povabljenе otroke, obiskal Miklavž. Pogovarjal se je z

Martina Zakoč z Edino Gombos, voditeljico televizijske oddaje »Aktív«

nami, skupaj smo zaigrali kratko igrico pa smo tudi zapeli. Miklavž nas je vse hitro združil.

Božični program se je začel ob enajstih. Iz različnih predelov države povabljeni otroci smo skupaj sedeli na stopnicah »hiše države« in se skupaj zabavali. Prireditve je odprl otroški pevski zborček. Nato je stopila pred skupino otrok gospa Katalin Szili in simbolično predala ključ stavbe mladim za ta dan, da bi z nasmehom in veseljem napolnili hišo, katera ima zelo pomembno vlogo celo leto.

Po slavnostni otvoritvi božične prireditve v Parlamentu smo skupaj zapeli pesem Majhen božič, velik božič. Potem so stopili na oder popularni ljudje (pevci, igralci, umetniki) in ansambli. To je za nas bilo enkratno, neverjetno, saj smo jih zdaj lahko videli v živo.

Po programu smo si ogledali stavbo. Vodička nam je povedala veliko zanimivega o Parlamentu.

Okrog treh smo se odpravili domov, pri izhodu iz Parlamenta smo dobili darilno vrečko. Srečni smo bili. Med potjo domov smo še veliko govorili o prireditvi. Vrnili smo se z lepimi doživetji in spomini. Hvala v imenu vseh udeležencev.

Martina Zakoč
DOŠ Gornji Senik

KAUT

MLAŠEČI

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.30 OSMI DAN, 12.00 CODELLI, DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 DUHOVNI UTRIP, 13.35 SLOVENIJA V LETU 2007, 14.25 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 BABAR, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE, 16.25 SLOVENSKI VODNI KROG: SOTLA, IZBR. DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 VSE O VESOLJU, 17.45 NOVOROJENČEK, KAN. DOK. SER., 18.40 KARLI, RIS., 18.45 PINGU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 ZAČNIMO ZNOVA, TV SER., 20.30 NA ZDRAVJE! 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 POLNOČNI KLUB, 0.15 NOVOROJENČEK, PON., 1.05 DNEVNIK, 1.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.05 INFOKANAL

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.20 POJČI KAMENČKI, SLOVENSKE LJUDSKE PESMI, 11.55 SP V SMUČARSKIH TEKIH, 13.40 SMUČARSKI SKOKI NOVOLETNE TURNEJE, 15.40 TEDENSKI IZBOR, 18.00 POROČILA, 18.05 PRIMORSKI MOZAIK, 18.35 ŠTUDENTSKA, 18.55 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA - GALERIJA IGRALCEV: BRANE GRUBAR, 20.00 ZAKLAD S KORRIGANE, FRANC. DOK. ODD., 20.50 STATISTI, ANG. NAD., 21.20 MOJA DRUŽINA, AM. FILM, 23.25 ČETRTRI PROTOKOL, ANG. FILM, 1.20 4400 POVRATNIKOV, AM. NAD., 2.05 INFOKANAL

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.40 POLNOČNI KLUB, 11.55 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 SLOVENSKI VODNI KROG: SOTLA, IZBR. DOK. NAN., 13.45 ZALJUBLJENI V ŽIVALI, NEMŠ. POLJ. SER., 14.15 GOSPODIČNA MARPLE: MIRUJOČI UMOR, ANG. FILM, 15.55 SOBOTNO POPOLDNE, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 SOBOTNO POPOLDNE, 18.40 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, EUTRINKI, 19.55 NEDOTAKLJIVI, AM. FILM, 21.50 HILANDAR NA SVETI GORI ATOS, DOK. ODD., 22.30 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.00 HUFF, AM. NAD., 0.00 USODNI NAGON, AM. FILM, 1.45 DNEVNIK, 2.05 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.30 INFOKANAL

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.10 SKOZI ČAS, 8.20 PRIMORSKI MOZAIK, 8.50 MAGAZIN V ALPSKEM SMUČANJU, 9.25 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 11.40 SP V SMUČARSKIH TEKIH, 12.25 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 14.35 SP V SMUČARSKIH TEKIH, 15.25 MALI NOGOMET, 16.25 SMUČARSKI SKOKI NOVOLETNE TURNEJE, 18.10 NOGOMET, ASTON VILLA - MANCHESTER UNITED, 20.05 KONCERT OB PODELITVI NOBELOVE NAGRADE ZA MIR 2007, 20.55 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 21.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 21.55 SOBOTNO POPOLDNE, 0.05 USIHAJOČE PRAVICE, ANG. NAD., 0.50 KRAJINSKI LIKI, ANG. FILM, 2.40 INFOKANAL

7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 9.55 NEDELJSKA MAŠA, 11.00 IZVIR(N)I, 11.25 OZARE, 11.30 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 NA ZDRAVJE!, 14.30 TRAGIČNA USODA PAMIRJA, NEMŠ. FILM, 16.00 LUCIANO PAVAROTTI (1935 - 2007), PORTRET, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 JOŽEF - TIHI SVETNIK, AM. DOK. ODD., 18.05 ZVEZDA KAŽE KRALJEVI, 18.20 POLICAJ ČRT, RIS., 18.30 POKEC, RIS., 18.35 OZI BU, RIS., 18.40 ŽREBANJE LOTA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 SPET DOMA, 21.45 INTERJU, 22.35 ARS 360, 22.55 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.20 TAURUS, RUSKI FILM, 1.05 DNEVNIK, 1.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 7.45 SKOZI ČAS, 7.55 PIHALNI ORKESTER SVEA ZAGORJE, 8.25 LYNX MAGAZIN, 8.55 SLOVENSKI MAGAZIN, 9.25 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 11.55 SP V SMUČARSKIH TEKIH - 13.00 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 14.25 ROKOMETNA TEKMA (M), SLOVENIJA - ŠVEDSKA, 16.00 ZDAJI!, 16.25 SMUČARSKI SKOKI NOVOLETNE TURNEJE, 18.30 MALI NOGOMET, 19.30 SP V SMUČARSKIH TEKIH, 20.05 UMİK LEDENIH ORJAKOV, NEMŠ. DOK. ODD., 20.55 JANE EYRE, ANG. NAD., 21.50 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.35 SOPRANOVI, AM. NAD., 23.25 ZLATA RESNA GLASBA IN BALET TVS (1958-2008) K. CIPCI: DOKTOR PETELIN, TV OPERA, 1.00 INFOKANAL

6.25 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.05 NOVOROJENČEK, KAN. DOK. SER., 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SPET DOMA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.55 KOŽA, DLAKA, PERJE, DOK. NAN., 16.00 BISEROGORA, LUTK. NAN., 16.15 BESEDI NA SLEDI, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 DOGODIVŠČINE ŠIMPANZJE DRUŽINE, ANG. POLJ. SER., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 ELI IN FANI, RIS., 18.45 ADI V MORJU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 VROČI STOL, 21.00 DOKTOR MARTIN, ANG. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 UMETNI RAJ, 23.25 GLASBENI VEČER, 0.30 DOGODIVŠČINE ŠIMPANZJE DRUŽINE, PON., 1.20 DNEVNIK, 1.55 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.25 INFOKANAL

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.20 SOBOTNO POPOLDNE, 14.00 VIKARKA IZ DIBLEYJA, ANG. NAD., 14.55 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 15.25 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 16.10 OSMI DAN, 16.40 ARS 360, 17.00 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.25 HILANDAR NA SVETI GORI ATOS, DOK. ODD., 18.00 POROČILA, 18.05 TEKMA, 18.55 DR. WHO, IGR. NAN., 20.00 OBLIČJA, IZTRGANA SMRTI, NEMŠ. DOK. ODD., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.20 RESNIČNA RESNIČNOST, 22.50 ŽIVALSKA FARMA, AM. FILM, 0.20 INFOKANAL

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 DOGODIVŠČINE ŠIMPANZJE DRUŽINE, ANG. POLJ. SER., 11.55 INTERJU, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 VROČI STOL, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 TRJČICE: ALADIN, RIS., 16.10 MEDVEDKI: POMLADNI DAN, ČEŠKA DOK. NAN., 16.15 HOTEL OBMORČEK: PAJEK V HOTELU, RIS., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 PROSLAVA EU - MULTIKULTURNI DIALOG, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 PINGU, RIS., 18.45 KARLI, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 ZA ZLATIMI VRATI, FRANC. DOK. ODD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 HANIBAL, ANG. DOK. SER., 23.45 POT V ŠIRNI SVET, RUSKI FILM, 1.00 DNEVNIK, 1.35 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.00 INFOKANAL

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 14.30 SLOVENCJI PO SVETU: OBISK PRI AVSTRALSKIH SLOVENCIH, 15.00 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.30 RESNIČNA RESNIČNOST, 16.00 STUDIO CITY, 16.55 IZVIR(N)I, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 AKTUALNO, 18.30 GLASNIK, 19.10 HOKEJ NA LEDU - LIGA EBEL, 21.30 PESNIKOVA ZADNJA LJUBEZEN, FRANC. FILM, 23.00 CARLIN SEZNAM, ŠVICARSKI FILM, 0.35 JASNOVIDKA, AM. NAD., 1.25 INFOKANAL

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.30 KNJIGA MENE BRIGA, 10.50 VELIKI SPOMLADANSKI KONCERT GIMNAZIJE KRANJ, 12.00 HANIBAL, ANG. DOK. SER., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ARS 360, 13.30 UMETNI RAJ, 13.55 ZA ZLATIMI VRATI, FRANC. DOK. ODD., 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANA Z ZELENE DOMAČIJE, RIS., 16.10 POD KLOBUKOM, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 IZUMITELJ JANEZ PUH, DOK. FELJTON, 17.45 PODOBE PRETEKLEGA VSAKDANA, DOK. ODD., 18.00 ZASTRTI ČAS SLOVANOV, DOK. ODD., 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 ULICA SANJ, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 GORI, BOSANSKI FILM, 21.40 PRVI IN DRUGI, 22.10 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.15 OMIZJE, 0.30 PODOBE PRETEKLEGA VSAKDANA, PON., 0.45 ZASTRTI ČAS SLOVANOV, PON., 1.15 DNEVNIK, 1.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.10 INFOKANAL

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 15.40 PROSLAVA EU - MULTIKULTURNI DIALOG, 16.40 ZALJUBLJENI V ŽIVALI, NEMŠ. POLJ. SER., 17.15 SVETOVNI POKAL V BIATLONU, ŠTAFETE 4 X 6 KM (Ž), 19.00 DRUŽINSKE ZGODBE: DRUŽINA KOZLEVČAR, 20.00 TARČA, 21.30 POZOR! NADZOR!, DOK. FELJTON, 21.50 ŠKOF TOMAŽ HREN, TV PRIREDBA PREDSTAVE SLG CELJE, 23.35 SLOVENSKA JAZZ SCENA: BIG BAND RTV SLOVENIJA IN MILKO LAZAR, 0.40 JERICHO, ANG. NAN., 2.20 INFOKANAL

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.20 NOVI JUTRI, ANG. NAD., 10.50 PODOBE PRETEKLEGA VSAKDANA, DOK. ODD., 11.05 ZASTRTI ČAS SLOVANOV, DOK. ODD., 11.35 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ZAČNIMO ZNOVA, TV SERIJA, 13.50 PIRAMIDA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 SREBRNOGRIVI KONJIČ, RIS., 16.25 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ŠTAFETA MLADOSTI, 18.15 DUHOVNI UTRIP, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 EDO IN MEDO, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 KOMUNIZEM: ZGODOVINA NEKE ILUZIJE, NEMŠ. DOK. SER., 20.50 TEDNIK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 MOZAIK ŽIVLJENJA, ŠPANSKI TV FILM, 1.45 DUHOVNI UTRIP, 2.00 DNEVNIK, 3.00 INFOKANAL

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 13.00 AKTUALNO, 13.25 UMİK LEDENIH ORJAKOV, NEMŠ. DOK. ODD., 14.20 PRVI IN DRUGI, 14.40 TARČA, 16.10 POMAGAJMO SI, 16.40 EVROPSKI MAGAZIN, 17.15 SP V BIATLONU, ŠTAFETE 4 X 7, 5 KM (M), 19.05 ZAPOJTE Z NAMI: BACH IN PREDKLASIKI (1969), 19.20 POZDRAV IZ IDRJE, GODBENO DRUŠTVO RUDARJEV IDRJA, 19.40 PESEM KAMNA: KLIC KAMNA, 20.00 ŠPORT, 20.35 EVROLIGA V KOŠARKI, UNION OLIMPIJA - ZALGIRIS, 22.30 JASNOVIDKA, AM. NAD., 23.10 FELICE, FELICE, NIZ. FILM, 0.55 INFOKANAL

RAZSTAVA V SPOMIN JOŽETA VILDA

Pred dvema letoma je v predbožičnem času prav v razstavnem prostoru Slovenskega kulturnega in informativnega centra v Monoštru umrl gospod Jože Vild, dolgoletni prijatelj Porabja, pobudnik za ustanovitev Društva porabskih slovenskih upokojencev. Na Porabje je bil navezan z nešteti nitkami. Pred veliko leti je porabske učence vključil v slovensko taborniško gibanje, botroval je tudi izidu prve narečne leposlovnne knjige Irene Barber, napisal pesem z naslovom V Porabju dobri so ljudje, ki je od takrat postala nekakšna porabska himna. Smrt ga je dosegla ob otvoritvi likovne razstave članov Likovne sekcije Društva upokojencev Murska Sobota.

Člani obeh upokojenskih društev se vsako leto decembra na razstavi LIKUS-a spominjajo gospoda Jožeta Vilda. Na letošnji razstavi, ki je bila odprta 21. decembra, so na ogled slike na temo soboškega parka, ki ga je imel zelo rad tudi pokojni Jože Vild.

Razstava o Jožefi Košiči na Gorenjem Seniki

Na gorenjeseniškoj šauli so pred svetki oprli razstavo o Jožefi Košiči, župniki, jezikoslovci, etnologi in pesniki. Bui je prvi pisec med Slovenci med Müro in Rabo, steri je piso samostojne knjige z nenabožno vsebino. Njegvi deset knjig so vodali v Körmendi, Graci, Budimpešti pa na Dunaji.

O njegovom dušnopastirskom deli je gunčo domanji župnik Ferenc Merkli. Jožef Košič je skurok petdeset lejt živo v Porabji, kračesi cajt na dolenjeseničkoj, dugšoga pa na gorenjeseničkoj fari.

O njegovim knjigaj je pa gunčala etnologinja Marija Kozar, stera je tau razstavo pripravila. Otvoritev so popestrili gorenjesenički šaularge, steri so gorpřešteli en tau iz Šolskih regul, se pravi kak se morajo mlajši ponašati v šauli.

Razstavo so pripravili ob 140. obletnici smrti Jožefa Košiča, steri je mrau 26. decembra 1867 na Gorenjem Seniki.

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767; e-mail:
porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Naročnina: za Madžarsko letno
2.600 HUF, za Slovenijo 22
EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Časopis izhaja z denarno pomočjo
Urada RS za Slovence v zamejstvu
in po svetu ter Javnega sklada za
narodne in etnične manjšine na
Madžarskem.

Številka bančnega računa:
HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB